AJAX for the future

Van:	5.1,2,e 5.1,2,e 5.1,2,e / 5.1,2,e (Ajax)
	5.1,2,e 5.1,2,e 5.1,2,e / 5.1,2,e (Johan Cruijff ArenA)
Aan:	Gemeente Amsterdam, Directie Ajax, Directie ArenA
Datum:	25-04-2022
Betreft:	Huldiging Kampioenschap Ajax in Johan Cruijff ArenA

Inleiding:
In de afgelopen weken zijn er diverse voorbereidende gesprekken geweest aangaande de organisatie van een mogelijke huldiging van Ajax. Bij deze gesprekken zijn verschillende opties voor huldigingslocaties verkend, zoals het Museumplein, het ArenA-park, P2 en in de Johan Cruijff ArenA.

Het (landelijke) gebrek aan beveiligingspersoneel leidt er toe dat huldigen op het Museumplein onhaalbaar lijkt. Het ArenApark wordt deels verbouwd waardoor de producent aangeeft dat de zichtlijnen en beschikbare nooduitgang-breedte de capacteit van het terrein zal reduceren en tevens speelt ook daar het gebrek aan beveiligers parten. Parkeerterrein P2 is wel eens eerder gebruikt, maar toen werd al duidelijk dat dit terrein ongeschikt is voor grote aantallen gelijktijdige bezoekers, aangezien de toegang / uitgang tot het terrein beperkt is en voornamelijk bestaat uit 1 loopbrug. Ook hier zal het aantal beveiligers een probleem zijn.

Derhalve lijkt een huldiging in de openbare ruimte niet haalbaar. Als alternatief hiervoor is de optie van huldigen in de Johan Cruijff ArenA voor komen te liggen.

Deze notitie dient om de belangrijkste risico's en uitdagingen van deze optie inzichtelijk en bespreekbaar te maken, zodat er een goede afweging gemaakt kan worden over de haalbaarheid (zie conclusie) van deze optie. In deze notitie wordt, waar mogelijk, beschreven welke mitigerende maatregelen getroffen zouden moeten worden om de belangrijkste risico's beheersbaar te maken.

Situatie stadion:

Ruimtelijk profiel:
De Johan Cruijff ArenA is primair ontworpen als voetbalstadion waar ook andersoortige evenementen zouden kunnen plaatsvinden. Voor een "voetbalsetting" is het stadion uitermate goed uitgerust met organisatorische- (zoals de veiligheidsorganisatie), bouwkundige- (oa compartimentering) en elektronische maatregelen (CCTV, toegangscontrole etc.).

Bij andersoortige evenementen, zoals concerten wordt het stadion op een andere wijze dan bij voetbal gebruikt. Dit heeft impact heeft op de wijze van gebruik. Andersoortige evenementen, al dan niet met verhoogde capaciteit) zijn mogelijk door het treffen van tijdelijke maatregelen en een andere vulling van het stadion dan bij voetbal. Daarnaast sluit het bezoekersprofiel van deze andersoortige evenementen goed aan op de setting.

Bezoekersprofiel:
Bij wedstrijden waarin Ajax kampioen kan worden, is het gebruikelijk dat veel supporters de wedstrijd bekijken in kroegen op de uitgaanspleinen in Amsterdam, alwaar het dan drukker is dan op een reguliere zondag. Daarnaast zal, bij het behalen van het kampioenschap, een trek naar de binnenstad of de ArenA plaatsvinden waarbij supporters een feestje vieren dat gepaard zal gaan met het nodige vuurwerk.

Een huldiging van Ajax wordt de afgelopen keren bezocht door meer dan 80.000 bezoekers. Hun profiel is zeer divers, varierend van harde kern-supporter tot meelopers en van studenten uit Amsterdam tot gezinnen elders uit het land. Gedrag wat vaak waarneembaar is geweest bij een huldiging is het (veelvuldig) gebruik van vuurwerk, (overmatig) alcoholgebruik en een uitbundige sfeer. Een deel van de bezoekers is moeilijk stuurbaar. Gezien het feit dat er in de afgelopen jaren, mede vanwege de coronapandemie, geen huldiging heeft kunnen plaatsvinden is de verwachting dat een eventuele huldiging dit jaar ook bezoekersaantallen tot circa 80.000, zo niet meer, kan aantrekken.

Daarnaast hebben zich in de afgelopen periode enkele incidenten voorgedaan waarbij een zeer klein deel van de supporterszich op gewelddadige wijze heeft gedragen, zoals bij Benfica en de Bekerfinale.

Het bezoekersprofiel en de sociale setting bij huldigingen is derhalve niet vergelijkbaar met die bij een gebruikelijke voetbalwedstrijd (waarbij 2/3e van de bezoekers bestaat uit seizoenkaarthouders die elkaar elke wedstrijd zien en sprake is van groepsgedrag) of een concert (waarbij sprake is van minder sociale cohesie en groepsgedrag en relatief goed stuurbaar publiek).

Tijdstip evenement:
Vanuit de politie is als voorwaarde gesteld dat het evenement bij daglicht dient plaats te vinden. De Omgevingsvergunning van het stadion schrijft voor dat evenementen op werkdagen niet eerder dan om 20:15 uur mogen aanvangen. Indien de wens bestaat om vroeger te beginnen dient een gedoogbeschikking te worden aangevraagd.

Een (te) vroeg aanvangstijdstip zal een negatief effect hebben op de beschikbaarheid van Triple A – veiligheidspersoneel, aangezien zij dit veelal als bijbaan doen naast een andere baan of studie.

Het advies is dan ook om het evenement op zijn vroegst om 19:00 uur te laten aanvangen en de deuren te openen om 17:00 uur.

Gelijktijdige evenementen:
Op 16 mei vindt in de Afas Live Rupauls Drag Race plaats (aanvang 20:00, deuren open 18:30). Samenloop van Drag Queens met voetbalsupporters kent een zeker afbreukrisico.

Ticketing:
Om optimaal gebruik te maken van de capaciteit van het stadion, is het noodzakelijk om te werken met toegangsbewijzen. Indien dat niet het geval is, is de ervaring dat bezoekers niet naast elkaar zullen plaatsnemen op de tribune (1 of meerdere stoelen leeg) en mag maar 80% van de volledige capaciteit benut worden. Daarnaast is het werken met tickets noodzakelijk om een goede spreiding over het gehele stadion te bewerkstelligen en te voorkomen dat te grote drukte ontstaat bij bepaalde ingangen (zoals die voor het veld of de F-side).

- *Onbekendheid met ticketing:*

Het is voor supporters ongebruikelijk om voor een huldiging een kaartje te krijgen of te kopen. Huldigingen kennen vanuit het verleden een spontaan karakter met een vrije inloop. Het ligt in de lijn der verwachting dat zich supporters bij het stadion zullen melden die niet op de hoogte waren dat een ticket noodzakelijk is om aanwezig te zijn of die van mening zijn dat het hebben van een ticket onzin is bij een huldiging. De aanwezigheid van (veel) mensen zonder ticket en daardoor druk

op de ingangen van het stadion is een reëel risico. Het is daarbij niet ondenkbaar dat er een “Entrada-achtige” bijeenkomst plaatsvindt.

- *Toewijzing tickets:*

De vraag werpt zich op hoe en aan wie kaartverstrekking dient plaats te vinden. Normaliter zou Ajax voorstellen om de kaartverstrekking via seizoenkaarthouders en leden van de supportersvereniging te laten lopen, Echter is dan de vraag of mensen die dat willen wel bij elkaar kunnen zitten / staan. Dit kan leiden tot veel migratie binnen het stadion, mensen die niet op hun plaats kunnen zitten en / of ontevredenheid. Tevens verwachten we een bovenmatige interesse in veldkaarten.

- Openstaande vragen:
    - Wanneer starten met verkoop? (Kampioen op de 15e, huldiging op de 16e ?)
    - Hoe en voor wie richt je kaartverkoop veld in?
    - Wie krijgt de kans te kopen (seizoenkaarthouders + F-Side / uitkaart. Plus 1 bijkopen voor bv. gezin?)?
    - Wat te doen met zakelijke gasten op hoofdtribune en skyboxhouders?
    - Wat te doen met certificaathouders stadion?
    - Wat te doen met mindervaliden?

- *Stadionverboden:*

Hebben supporters met een stadionverbod toegang tot de huldiging? Hoe en door wie te handhaven? Een deel van de doelgroep met een stadionverbod zal van mening zijn dat zij wel aanwezig mogen zijn en kan zich als groep proberen toegang te verschaffen tot het stadion.

- *No show:*

De ervaring leert dat bij evenementen met een lage kaartprijs of gratis tickets een hoog percentage no-show voorkomt. Mensen bemachtigen “voor de zekerheid” een ticket en kijken later wel of ze het evenement daadwerkelijk gaan bezoeken. Hierdoor is de daadwerkelijke opkomst onzeker en kan het voorkomen dat enerzijds veel behoefte is aan tickets en anderzijds de stadionvulling niet optimaal is.

- *Buitenperimeter:*

Omdat de vraag naar aanwezigheid het hoeveelheid beschikbare tickets kan overtreffen en er bepaalde doelgroepen te verwachten zijn die gaan kaart kunnen of willen halen. Om te voorkomen dat zij middels glippen of “bestorming” alsnog het stadion betreden is het instellen van een buitenperimeter voor de veld-ingangen en ingangen voor de eerste ring aan te bevelen.

Inrichting veld / stadion:

- *Doelgroepen:*

Het is aan te bevelen bepaalde, van te voren geselecteerde doelgroepen op het veld te faciliteren. Hier zal in ieder geval een deel van de fanatieke aanhang gefaciliteerd moeten worden om te voorkomen dat zij zelf een plek vooraan gaan innemen. Deze doelgroep van ca 500 man wil als laatste aankomen en vooraan staan. Er dient dus nagedacht worden over een alternatieve looproute. Deze fanatieke aanhang kan worden gemixt met de supporters die normaliter uitwedstrijden bezoeken.

- *Inrichting*

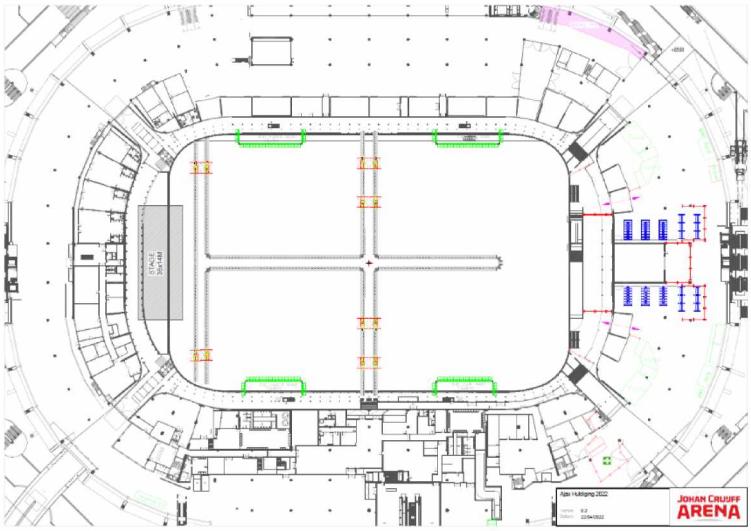

Bij concerten wordt het veld gevuld met circa 18.000 bezoekers. Omwille van beheersbaarheid is het echter aan te bevelen om wat ruimte te houden in alle vakken. Derhalve wordt geadviseerd maximaal 14.000 personen toe te laten op het veld, uitgaande van de maximaal beschikbare ruimte. Op die wijze blijft het mogelijk om naar toiletten en barren te bewegen. In de voorste vakken is uitgegaan van 1.9 persoon /m2 en achterin is circa 1.6 persoon /m2 aangezien het zicht op het podium hier minder goed is en rekening gehouden wordt met de ramps naar het ArenAdek.

Omwille van beheersbaarheid en bereikbaarheid voor EHBO en beveiliging is het advies om het veld in 4 compartimenten op te delen welke gevuld worden door ingang G & J. Tijdsloten zijn nodig zijn om de instroomtijd met fouillering zo optimaal mogelijk te benutten. Een risico is dat de betreffende doelgroepen deze tijdsloten niet respecteren.

De zogenaande 0 tribunes (welke de grachten afdekken) worden niet gebruikt en zijn afgedekt of fungeren als looppad en afscheiding om overloop van de tribune naar het veld te voorkomen.

Toiletvoorzieningen moeten worden gecreeerd op het ArenAdek-Zuid en Wang A en B aan de Noordzijde. In ieder compartiment zijn veldbarren aanwezig.

- *Overcrowding op het veld:*

Doordat de gracht is dichtgebouwd met extra stoelen is het in de huidige situatie gemakkelijker dan voorheen om van de tribune op het veld te komen. Bij concerten wordt dit ondervangen door een aantal rijen af te zeilen en extra personeel in te zetten voor toegang. Echter is het publiek bij concerten gemakkelijker stuurbaar dan voetbalpubliek. De fysieke maatregelen zullen derhalve robuuster moeten zijn, maar daardoor ook capaciteit beperken (afzetten stoelen of beperken zicht bij hekken).

- *Inzet beveiliging veld:*

In de getekende opzet zijn wij uitgegaan van de volgende minimaal benodigde personele inzet op en rond het veld:

- ✓ 30 pax standaard concertsetting
- ✓ 20 pax veld regulier Ajax (ArenAdek, kleedkamergebied)
- ✓ 40 frontbarrier
- ✓ 40 barrier noord – zuid
- ✓ 20 barrier west – oost

Totaal 150

Een deel van deze posities (ca 20) betreft vaste posities die door de stewardorganisatie kunnen worden ingevuld. Voor de overige 130 posities zal extra externe inhuur nodig zijn bij met expertise voor het werk in en rond barrierconstructies.

- *Eerste ring Noord:*

Anders dan eerder besproken is het advies om de eerste ring Noord gesloten te houden voor regulier publiek. Deze bezoekers zouden anders direct achter het podium zitten met beperkt zicht en gemakkelijk toegang tot het backstagegebied, waardoor een risico voor de spelersgroep en de productie ontstaat. Wel zou in vak 112 een bijzondere doelgroep, zoals Ajax-personeel of spelersvrouwen aanwezig kunnen zijn.

Met betrekking tot de andere vakken aan de noordzijde van het stadion (2e ring) zal gekeken moeten worden naar de mogelijkheden mbt zichtlijnen.

Beschikbare capaciteit

Het bovenstaande leidt er toe dat we zijn uitgegaan van het niet gebruiken van de 0-tribunes Noord, Oost, en West en de 1e ring Noord. Verder is het gehele stadion in gebruik.

Dan kom je op een beschikbare capaciteit van 63.500. We hebben geprobeerd om service zoveel als mogelijk te behouden (gebruik roltrappen waar mogelijk), maar ook gekeken naar de aantallen per tourniquet. Neemt niet weg dat met de extra aantallen op het veld de gemiddelden per tourniquet bij A, C, F, G, J & M rond de 900 pax liggen. Normaal gaan we bij voetbal uit van 750 pax per tourniquet (met 1,5 uur instroom). Een instroomtijd van 2 uur heb is dus tenminste nodig en er zal dus ook ingezet moeten worden op spreiding van de instroom (tijdslots en “Kom vroeg”).

Overige risico’s

- Risico’s spelersgroep / podiumprogramma:

Om de stadioncapaciteit optimaal te benutten is de wens uitgesproken om te werken met een open podium, waarbij ook toeschouwers achter het podium aanwezig zijn, bijvoorbeeld op de tweede ring Noord. Deze aanwezigheid van publiek brengt een zeker risico mee voor de aanwezigen op het podium en in het backstagegebied. Denk hierbij met name aan het gooien van vloeistoffen of voorwerpen. Deze komen niet van een (voorspelbare) zijde maar kunnen nu van alle kanten komen.
Om de kans op onbevoegde aanwezigheid te beperken is het advies om de eerste ring Noord niet aan publiek weg te zetten.

- Gebruik vuurwerk:

Het is gebruikelijk dat er bij een huldiging (veelvuldig) vuurwerk wordt afgestoken. Hoewel bij de ingangen van de JC ArenA gefouilleerd kan worden, is het een utopie om te denken dat al het vuurwerk buiten gehouden kan worden (we zien bij wedstrijden immers ook vuurwerk). De rook kan in vergelijking met de openbare ruimte minder gemakkelijk weg en dus zorgen voor gezondheidsproblemen.

Gezien de kans op rookontwikkeling door vuurwerk is het een vereiste om het dak geopend te houden. In de Milieuvergunning staat echter dat het dak vanwege het beperken van geluidsoverlast voor de omgeving gesloten zou moeten zijn. Daarnaast zijn de weersinvloeden bij een geopend dak een zeker risico voor apparatuur en bezoekers.

- Paniek in de menigte:

Indien rookpotten of zwaar knalvuurwerk worden afgestoken kan dit zorgen voor een panieksituatie in de menigte. Ditzelfde geldt voor een vechtpartij of andere vorm van onrust. In tegenstelling tot de productie in de openbare ruimte is het aantal vluchtwegen op het veld beperkt tot de 4 hoeken.

- Brand:

Het veld zal worden afgedekt met Terraplas- platen. Deze kunststof panelen zijn niet goed bestand tegen hitte waardoor een aanzienlijke schadepost verwacht kan worden als daar veelvuldig (uitgebrande) fakkels op terecht komen.
Daarnaast is de combinatie van show-elementen met vuurwerk, ongeorganiseerd vuurwerk en een grote mensenmassa een risico op een (onbeheersbare) brand-situatie met alle gevolgen van dien.

- Handhaving orde:

Indien zich incidenten in de menigte voordoen is de interne veiligheidsorganisatie van de JC ArenA en Ajax primair verantwoordelijk. Anders dan in de openbare ruimte is de mogelijkheid tot interventie door de politie beperkt (inzet van ME en paarden is in de ArenA minder gemakkelijk dan op het Museumplein). Gezien het recente gedrag van een deel van de aanhang is het niet ondenkbaar dat zich incidenten voordoen waarbij interventie noodzakelijk is. Hierbij speelt eveneens een rol dat bij incidenten op het veld goed zicht is op de situatie vanaf de tribunes wat kan leiden tot verdere escalatie.

- Personele inzet:

Voor dit evenement bedraagt de benodigde personele inzet minimaal 550 personen. Dit is ruim 100 personen meer dan dat bij een reguliere voetbalwedstrijd ingezet wordt. Ook bij voetbalwedstrijden staat de personele inzet al onder druk.De inschatting is op dit moment dat Triple A verwacht bij een eventuele huldiging, samen met de vaste externe samenwerkingspartijen op 275 – 300 beschikbare mensen uit zou kunnen komen. Er blijft dan een tekort bestaan van circa 250 medewerkers.
Bovenstaande inzet is exclusief personen die ingezet dienen te worden bij een eventuele buitenperimeter.

Conclusie:
Met de hierboven geschetste situatie, risico's en mogelijke mitigerende maatregelen in acht genomen, zijn Ajax en de Johan Cruijff ArenA van mening dat de organisatie van een huldiging in het stadion onvoldoende kan voldoen aan de doelstelling van een feestelijke en beheersbare viering van het Landskampioenschap.

Na incidenten bij Ajax-Benfica, Ajax – Feijenoord en bij de Bekerfinale waarbij een deel van het veiligheidspersoneel is blootgesteld aan ernstige en zeer gevaarlijke situaties, zijn wij van mening dat wij ons personeel nu niet opnieuw in een dergelijke situatie willen brengen.